

En egendomlig svamp.

Det troligen märkvärdigaste svampfyndet, som gjorts i kristinehamnstrakten, var då fil. mag. Henning A:son Myrnell och musikdir. Bihl i maj 1942 funno *Bulgaria (Sarcosoma) globosa* på, en av mig upptäckt diabasgång omedelbart väster om Säterbron, 2 mil ö om staden. Svampen har intet svenskt namn och står inte upptagen i vanliga svampböcker.

Den ser ut som en brun, långfingerhög cylinder av ungefär en lillfingerslängds bredd och med en övre konkav skål. Vid skrupning är den i högsta grad lik en upp- och nedvänd murklä, som i stället för fot har en svart, slät fördjupning vänd uppåt. Professor John Axel Nannfeldt, Upsala, till vilken jag skickat svampen, har framhållit för mig att endast några få lokaler av denna svamp varit kända i Sverige — och samtliga i östra Sverige kring Stockholm, Upsala och Västerås. Kristinehamn förefaller alltså att representera Sveriges enda lokal för västra Sverige. Märkvärdigt nog finnes *B. globosa* på en lokal i Norge — lustigt nog hittad av en god vän till mig, fil. lic. Sten Ahlner. Den förekommer dock här inom en jämförelsevis kontinental betonad zon.

Den 25 maj 1942 fann jag omedelbart öster om Ölmevikens nordöstra ända minst tjugo ex. av *B. globosa* bland mossor i barrskog. Hyperit anstår åtminstone alldeles i närheten vid ett helt raserat torp. Svamparna växte på en areal med c:a fem meters diameter. De voro helt fyllda av ett färglöst, slemmigt gelé. Svamplokalen ligger ungefär 2 km. ssö om Ölme station och en mil nv om Kristinehamn.

Den botaniskt mångkunniga, unge läroverkseleven Gösta Bergman har meddelat mig, att han i maj samma år funnit *B. gl.* strax söder om Bonderud — också på östsidan av Ölmeviken. Även här anstår hyperit, åtminstone alldeles i närheten.

Då svamparna innehåller åtm. en kaffekopp gelé är det ingen, som kommer på idén att begagna den som matsvamp.

Våren 1943 meddelade mig bankdir. E. Aspenberg, att han hittat en egendomlig svamp 2 km. v om Posseberg — på granit men 2,5 km. ssv om diabas och att döma av den »geléartade» beskrivningen av svampen bör den ha representerat *B. globosa*.

Svampar över huvudtaget växa gärna på näringsförande, svartabergarter — ex. vid Skräckvik och Skinnerud, och *B. globosa* tycks följa regeln.

Erik Wiman.

Värmlands största en.

Väster om Kilsviken på Nynäs mark finnes ett ovanligt storruxet och vackert enträd. Formen framgår av ett fotografi och stammens mått äro: omkrets i brösthöjd 123 c., omkrets 50 cm. över marken c:a 145 c.

Till jämförelse kan nämnas att motsvarande mått för den kraftiga en, som synes på Vålöslätten i sydväst från Ringbergssundet, är: 128 cm. (50 cm. över marken).

Vårt lands grövsta en är troligen den vid Råa gård, Medevi, Närke, vars omkrets i brösthöjd är 265 cm. och vid basen 390 cm.

Gösta Samuelsson.

Ringtrast.

Då uppgifter om ringtrasten (*Turdus torquatus*) från inlandet äro mycket sparsamma, vill jag meddela följande:

Den 5/5 1935, omkring ½ timme före solnedgången, kom 2 st. trastar och slog sig ned i toppen på ett par större granar i närheten av vattencisternen strax utanför staden. Att det var ringtrastar kunde tydligt urskiljas med blotta ögat. Vid närmare betraktande i kikare kunde könen på fjäderdräkten bestämmas till hane och hona.

Sedan de under c:a 15 min. vilat sig, stego de upp till stor höjd och fortsatte norrut.

Evert Nyqvist.

En ringtrast (*Turdus torquatus*), hane, iakttogs av undertecknade tidigt på morgonen den 26/4 1942 c:a 3 km. nv Långmarken i Varnum. Den kom flygande och slog till i en tall i kanten av ett bygge men fortsatte strax därefter i nordlig riktning.

Evert Nyqvist. Olle Jonsson.

Backsvalor på Sibberön.

En koloni backsvalor (*Riparia riparia*) fanns ännu för ett par år sedan på västligaste udden av Sibberön i Kristinehamns skärgård. Bona lågo dock ej i ett sandtag, då något sådant ej fanns i närheten, utan i gångar, som fåglarna grävt under stora, ytligt liggande stenblock.

Ungar iakttogs på platsen den 12/7 1936.

Evert Nyqvist. Olle Jonsson.

Kärrhök.

I närheten av Kummelön i Ölme häckade år 1943 ett par bruna kärrhökar. Häckningen var anmärkningsvärd, därigenom att boet den 18/6 innehöll 6 ägg. Normala åratalet är 3—4 st.

Evert Nyqvist.

Blåhaken rastar vid Sanna.

Under flyttningen har jag vid flera tillfällen iakttagit blåhaken (*Luscinia cyanecula*) vid Sanna. Datum för iakttagelserna ha varit: 1936 26/8 en hona, 4/9 en yngre hane, 11/9 en gammal hane, 12/9 en yngre hane, 13/9 en gammal hane och en yngre hane; 1937 1/9 flera st, 4/9 en yngre hane, 11/9 en gammal hane.

Evert Nyqvist.

Häckande knölsvan i Väse.

Den 28/5 1939 iakttog jag vid S:a Barsjön i Väse häckande knölsvan. På grund av utdikning av sjön var vattenståndet nu så lågt, att knappast mer än utdikningsfåran var vattenfylld.

Något resultat kunde häckningen därför inte ge.

Evert Nyqvist.

Turturduva.

Den 9 okt. 1942 rådfrågades undertecknad beträffande en »konstig» fågel, som någon dag höll till på Mora-järnvägens banvall inom staden. Fru Vera Holmqvist uppmärksammade den först, och det visade sig vara en ungfågel av turturduva (*Streptopelia turtur*), som förirrat sig hit troligen från häckningsplatsen i Danmark eller Tyskland. Fågeln var ej skyggare, än att det efter en del misslyckade försök gick att fotografera den på 3—4 m. håll.

Det enda kända fyndet i våra trakter är en i Vike, år 1916, tillvaratagen och till konservator Gillström inlämnad fågel.

Konservator Henning Gillström, Vike, har under årens lopp bland de hundratals fåglar han mottagit för uppstoppning noterat några mycket ovanliga.

Alkekung (Alle alle) har han sålunda erhållit 2 ex. utav, båda funna i Varnumsviken åren 1912 och 1924. Ytterligare ett ex. hittades 1938 i Sandviken, Vålön, av Arne Svensson, Rönneberg. Alkekungen är hemma i Norra Ishavet.

Härfågel (*Upupa epops*) har tillvaratagits två gånger, i Vike 1888 och i Bergsjö 1922.

En stenknäck (*Coccotraustes coccotraustes*), skjuten i Nolgården, Vike, 1936, kan även omnämnas.

Gösta Samuelsson.